

greszak noemden we hem op de Veluwe, zijn babbellend liedekje zong, opgewonden standje die hij is: —

In mien land beuten¹⁾ ze àndere vuren,
Van houten as m'n beenen,
En stompen as m'n scheenen —
En die in vieren gekleefd
En doar nog dun hout tusschen!

Mocht ik zulk een vriendelijke herinnering aan den gulden tijd toen we nog sprookjesooren hadden bij iemand wakker geroepen hebben, 't zou mij genoeg doen!

Bodegraven.

G. DE GEAAF.

Vinca major?

1. Meermalen zagen wij in onzen tuin dat zwarte slakken hun pas gedooide makkers kwamen opeten. Is dat gewoonte of uitzondering?

Wel leven slakken van doode of levende organische stoffen. Maar dat ze bij gelegenheid elkaar oppeuzelen weten wij niet.
H.

2. Wij hebben verscheidene uit zaad gekweekte, niet geënte appelboompjes, allen vijfjarig; één van deze prijkt met acht tuiltjes van groote bloesems.

Is dat bloeien van zaailing bijzonder vroeg? Of zijn de anderen te traag?

Zaailingen bloeien gewoonlijk niet zoo vlug. Wel soms als 't boompje ziekelijk is.
H.

Voorts nog een derde vraag naar aanleiding van het mooie stuk over maagdepalm van den heer M. J. Blijdenstein te Enschedé:

Groeit *Vinca major* nergens in ons land in 't wild?

Op een boschoogte bij Geulhem zag ik einde Mei 1896 een grootbloemige maagdepalm; ook de bladen waren veel grooter dan gewoonlijk. In 't zelfde jaar half April bloeiden in de Wimmersdal bij Valkenberg *Vinca's* met gewone én andere met zeer groote bloemen; echter waren de groene bladen hier gewoon, niet forscher dan de andere met kleinere bloemen.

In Oudemans Flora N. noch in Suringar wordt *V. major* vermeld en daarom betwijfelde ik altijd, of ik wel de gewenschte gevonden had.

In onzen tuin bloeit nu een zeer forsche *Vinca* met groote bloemen en bladen.

Eenige jaren geleden nam ik een uitlooper hiervan mee, die zich een weg had gemaakt onder de schutting van een buitenplaats te Valkenberg.

Apeldoorn, 12 Mei 1903. L. V. HAVERKOTTER—NAGEL.
Frederiklaan.

Vinca major, met bloemen en bladeren bijna dubbel zoo groot als van *V. minor*, is een Zuid-Europeesche plant, die misschien verwilderd kan zijn op een beschut hoekje, maar geen stand houdt als er een strenge winter over heen gaat.
H.

Een jagersverhaal.

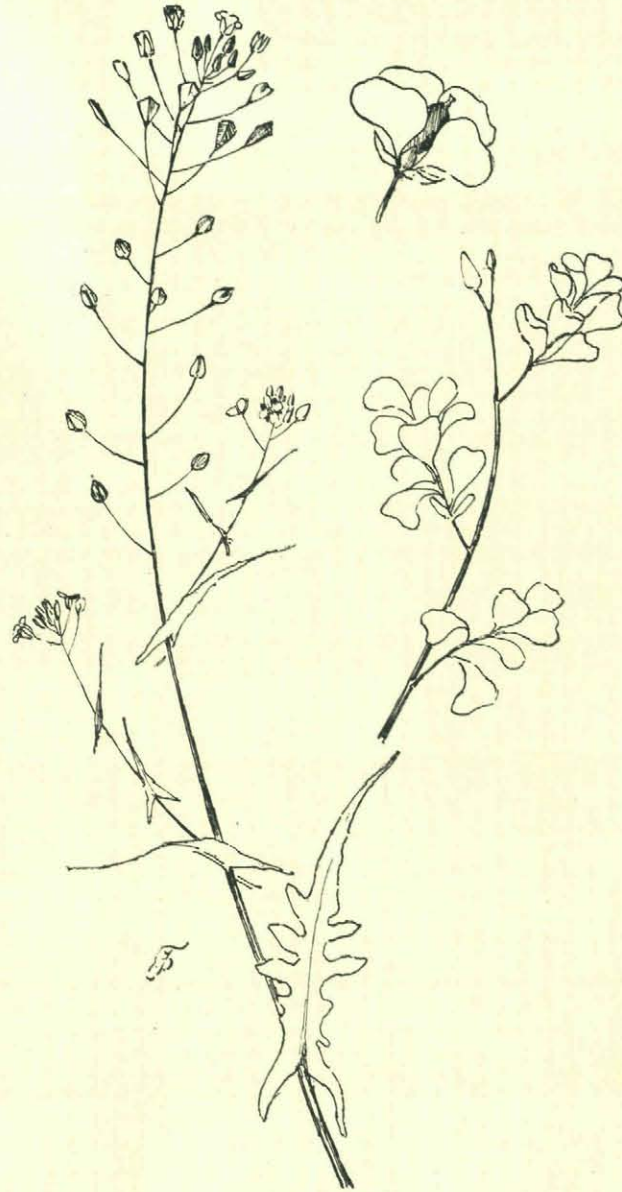
De boschwachter vertelt: Als de oude haas jongen geworpen heeft, verbergt hij ze achter stompen en struiken. De diertjes blijven daar stil zitten. 's Avonds komt de oude haas om ze voedsel te geven. Zij maakt een zacht knorrend geluid en daar komen de jonge haasjes onmiddellijk op af. Als alle verzorgd zijn, worden ze weer achter struiken verstopt en de oude haas gaat heen. Nu komt de egel, maakt hetzelfde knorrend geluid, de haasjes komen er begeerig op af en worden opgegeten. — Zou 't waar zijn?
T.

De boschwachter Wezenaar uit den Aerdenhout vertelde mij: Vlak over mijn huis had ik een wilde eend zitten op 12 eieren. Pinkster-Zondag kwamen ze uit. Maandagavond laat zit ik bij de warmte na tienen nog voor mijn deur en hoor de eend angstig kwaken. Ik er heen; net kom ik er bij, daar zie ik een egel bij het nest, ik schop hem weg dat hij vliegt. Vijf minuten later weer verschrikkelijk gekwaak; de egel zit er weer bij; ik trap hem dood. 's Morgens vond ik vier kuikentjes dood en aangevreten.
H.

1) Beuten of bodden = branden.

Kruisbloemen-vergroeiingen.

Uit Meppel kreeg ik een aardige vergroeiing gestuurd van de Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*). De kelk was normaal aanwezig en de kroon ook, maar in plaats van stampers en meeldraden was er een spil, bezet met nog tien tot twaalf fraai gekleurde kroonblaadjes. Het was

Misvormingen bij Cruciferen.

Links: Herderstaschje met bloemknop-stampers.
Rechts: Pinksterbloem met bloemknopstamper en
Pinksterbloem met enkel kroonbladen.

geen „dubbele bloem” maar een tak, met gekleurde bladeren bezet.

Zelf vond ik een Pinksterbloem met een vreemd lang gesteeld vruchtbeginzel, dat bij nader onderzoek niets anders bleek te zijn dan een echte bloemknop, waarin alle deelen van een volledige bloem aanwezig waren. Hetzelfde verschijnsel nam ik ook waar bij Herderstasch. Het is volstrekt niet ongewoon en als ge er even op let, zult ge bij deze en andere cruciferen interessante voorbeelden van bloemvergroeiingen kunnen vinden. Maak er maar eens een verzamelingetje van, dat kan u nog eens te pas komen voor een tentoonstelling.
T.

Vleermuizen lokken.

Nu er zooveel vleermuizen vliegen, wil ik u eens een aardig kunstje leeren. Ga 's avonds op een open plek staan en boots met uw lippen het geluid van vliegende insecten na. Zeer goed is het geluid, dat je maakt, als je

zegt: „Brrr, wat is het koud.” Dat is een soort van lippen r. De stembanden behoeven geen geluid te maken, die lippenbeweging is hoofdzaak. Gij weet, dat de vleermuizen een beweging in de lucht beter bemerken dan een geluid en nu komt het er op aan, met de lippen die beweging te maken. Als het een beetje lukt komen alle vleermuizen uit de buurt op u af en vliegen vlak langs uw hoofd heen, zoodat ge ze gemakkelijk kunt onderscheiden: groote en kleine, breedvleugelige en langvleugelige. Ik kan ze zoo tamelijk goed lokken en een van mijn vrienden is er zoo'n baas in, dat hij op een lauwen zomeravond kan rondwandelen met een wolk van vleermuizen om zijn hoofd. Voor dames wat griezelig, maar er is heelemaal geen kwaad bij.

T.

De Vogels van Nederland. Lijste voor het bepalen van alle tot nu toe in Nederland waargenomen vogels door Dr. P. G. BUEKERS. Zutphen W. J. THIEME & Co.

Dit boekje is geschreven voor hen, die in de gelegenheid zijn te werken met den „vogel in de hand.” Wie zich er toe bepaalt, de vogels in de lucht waar te nemen — en ik ben van meening, dat tien vogels in de lucht beter zijn dan één in de hand — kan met dit hulpmiddel weinig aanvragen. De kenmerken, die voor de bepaling gebruikt worden, zijn wel eenvoudig, hier en daar haast te eenvoudig, maar eischen gebiedend dat je de vogel hanteeren kunt om te onderzoeken of de derde slagpen wel de langste is of dat de middenteen het loopbeen aan lengte overtreft, e. d. Wie dus in de gelegenheid is om veel doodgevlogen of gevangen goed te krijgen of wie snuffelen wil bij de poeliers, kan van dit boekje veel nut hebben.

De controle op de determinatie wordt geleverd doordat van iedere soort een uitvoerige beschrijving wordt gegeven; deze beschrijvingen zijn zeer verdienstelijk en zullen zeer zeker de vergissingen, waartoe de eerste lijsten door hun groote eenvoud zouden kunnen leiden, weer voldoende verhelpen.

In 't kort worden van iedere vogel volksnamen en enkele wetenswaardigheden vermeld, hoofdzakelijk naar de klassieke lijst van Alberda. Het komt mij voor, dat Dr. Buekers de verslagen van Baron Snouckaert ook met voordeel had kunnen raadplegen: hier en daar is een enkele vergissing of leemte op te merken, waaruit blijkt, dat niet alles zorgvuldig gecollationneerd is. Zoo is de Vlaamsche gaai behalve Standvogel ook Doortrekker, de Roséspreeuw is een zeldzame zomergast, de Boomleuwerik is niet zeldzaam, evenmin als de Oeverpieper; de Koperwiek is ook wintervogel, het Waterhoentje is ook standvogel, de Bontbekplevier is stellig broedvogel, de Noorsche Zeezwaluw (*Sterna macrura* naum.) is geen toevallige, zeer zeldzame gast, maar echte zomervogel, zooals in ons tijdschrift herhaaldelijk en uitvoerig is medegedeeld.

Er zullen nog wel meer van die kleine vlekjes te vinden zijn, maar dat is bij een eerste, oorspronkelijk werk nagenoeg onvermijdelijk en bij een herdruk, die we den vlijtigen samensteller hartelijk toewensen, zal dat alles wel in orde komen.

JAC. P. TH.

JHR. ED. EVERTS, Phil. Dr. Coleoptera Neerlandica. **De schildvleugelige Insecten van Nederland en het aangrenzend gebied.** — 's-Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1903.

Het tweede deel, tweede gedeelte, is verschenen, en daarmee zijn nu al de familiën, geslachten en soorten afgehandeld. Het werk is klaar!

Mijn gelukwensch en hulde aan den volhardenden schrijver! Vijf jaren waren er noodig alleen voor het drukken van dit zijn standaardwerk, waarvan de voorbereiding reeds ettelijke jaren had gevorderd en dat nu in 't geheel een kleine vijftienhonderd compres gedrukte groot octavo bladzijden beslaat.

Na al wat ik er herhaaldelijk vroeger van schreef, mag ik thans kort zijn. Ieder, die ernst maakt met de studie onzer kevers, schaft zich dit werk aan. Ze zijn er alle — ruim 3000 soorten, behalve die der grenslanden! — uitvoerig in beschreven. Geen ander zoodanig werk bestaat er in onze taal en niemand anders had het kunnen samenstellen.

Het thans verschenen gedeelte geeft nog wat meer dan vroeger is toegezegd: een aantal fraaie platen van houtbeschadigingen.

Wij wachten nu alleen nog de vervulling eener belofte, in de voorrede van 1898 gedaan: een afzonderlijk hoofdstuk over de Morphologie en Biologie. Het voorbericht van dit laatste gedeelte zwijgt er van, maar dat mag geen reden zijn voor het keverlievend Nederland om zich ongerust te maken.

Aan schrijver en uitgever reeds bij voorbaat de beste wenschen voor het aanbrengen van dien laatsten steen!

J. JASPERS JR.

Naschrift. De „laatste steen” is er al. Later hierover nog een woordje.

Onzin verbeterd. Blz. 53, kolom 2, regel 15, lees: misschien is het een regel, al zijn er uitzonderingen.

Blz. 57, kolom 2, regel 7, lees: van vroegere, oudere, afstammen.

J.

W. HENSLAW: **Wilde Planten**, bewerkt door Dr. P. G. Buekers, p. p. 210 met 57 illustraties, f 0.90. Dr. A. J. C. SNIJDDERS: **De Dierenwereld, IV: Onge-** wervelde dieren, p. p. 229 met 163 illustraties, f 0.90. Beide uit de Populair Wetenschappelijke Bibliotheek: „De Natuur en hare Wonderen”, uitgegeven bij

Ik zou wel eens willen weten, naar welk beginsel deze bibliotheek wordt uitgegeven, tot nog toe zoek ik te vergeefs naar een leidende gedachte. Voorloopig bestaat de eenheid voor mij hierin, dat het wel aardige boekjes zijn, voor 't meerendeel met goede oude en jonge illustraties en heelemaal niet duur. Het dierkundig gedeelte geeft een beknopt systematisch overzicht, noodzakelijk beknopt als je de ongewervelde dieren in 229 duodecimo pagina's behandelen moet. Het onvermijdelijk gevolg hiervan is, dat twijfelachtige zaken als kant en klaar beslist worden voorgesteld en dat een enkele keer de waarheid aan de schilderachtigheid moet opgeofferd worden.

Van geheel anderen aard is het boekje van Henslow, den onvermoeiden voorvechter van „Natural selection.” Het is een heel werk, om dit boekje vol stekelige strijdvrage „populair” te vertalen. Dr. Buekers heeft dat zeer conscientieus gedaan en in een voorwoord er nog eens op gewezen, dat hij niet alle Henslowiana voor zijn rekening neemt. Tegelijk beklagt hij zich over het lastige van het gebruik van volksplantennamen, maar dat is een klacht, waar ik doof voor blijf. Want als je de heerlijke boekjes van Richard Jefferies trouw en oplettend leest, word je met die Engelsche namen al spoedig even gemeenzaam als met de Hollandsche „Tuin-nasturtium” is natuurlijk Oost-Indische kers (pag. 104). Is „nactarinen” voor „honigklijertjes” wel juist, moet het niet nectariën zijn?

Het is een mooi boekje en er staat enorm veel in, ook heel veel, waar ik het niet eens mee zou zijn, maar dat doet er niet toe. Wie al iets geregelds van plantkunde geleerd heeft, zal aan dit werkje veel genoegen hebben en er door opgewekt worden tot waarneming en onderzoek.

JAC. P. TH.

Ruilaanbieding.

Gevraagd: Levende Planten van Geum rivale in ruil voor stekken of planten uit den Hortus te Groningen of tegen vergoeding der onkosten,

TINE TAMMES,
Botanisch Laboratorium, Groningen.

Gevraagd:

Een gebruikt aquarium van flinke afmetingen. Aanbiedingen met opgave van prijs en afmetingen aan

J. H. NACHENIUS,
482 Keizersgracht, Amsterdam.

Verbetering.

In de Juni-aflevering zie ik mijn artikeltje over „Dieren in Noord-Natal” opgenomen. Op blz. 70 staan twee fouten welke zeker wijziging noodig hebben:

Regel 12 v. b. „barbei”, moet zijn „barber”.

” 19 v. b. „visschen”, moet zijn „vorschen”.

Het stuk is geteekend F. J. Rosen; gaf het drukfouten duiveltje mij dezen schoonen pseudoniem?

J. RASCH.